

Bruxelles, 15. veljače 2023.
(OR. en)

6286/23

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0164(COD)**

CODEC 167
ECOFIN 137
UEM 29
FIN 167
COH 17
AGRI 54
AGRIFIN 17
AGRISTR 9
FORETS 9
PECHE 46
CLIMA 67
ENV 120
CADREFIN 19
PE 6

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1060, Uredbe (EU) 2021/2115, Direktive 2003/87/EZ i Odluke (EU) 2015/1814 – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, 13 – 16. veljače 2023.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije radi postizanja dogovora o navedenom predmetu u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

U tom su kontekstu predsjednik Odbora za proračune (BUDG) Johan VAN OVERTVELDT (ECR, BE) i predsjednica Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) Irene TINAGLI (S&D, IT) u ime odbora BUDG odnosno ECON predstavili kompromisni amandman (amandman broj 13) na navedeni prijedlog uredbe. O tom je amandmanu postignut dogovor tijekom spomenutih neformalnih kontakata.

Osim toga, klub zastupnika ID-a podnio je dva amandmana (amandmani 11 i 12).

II. GLASOVANJE

Glasovanjem na plenarnoj sjednici 14. veljače 2023. usvojen je kompromisni amandman (amandman broj 13) na navedeni prijedlog uredbe. Nisu usvojeni drugi amandmani. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju koje je navedeno u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava prethodni dogovor institucija. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta u zakonodavnoj rezoluciji označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmana na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2023)0036

Poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 14. veljače 2023. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost i o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1060, Uredbe (EU) 2021/2115, Direktive 2003/87/EZ i Odluke (EU) 2015/1814 (COM(2022)0231 – C9-0183/2022 – 2022/0164(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0231),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. te članak 175. stavak 3., članak 177. stavak 1., članak 192. stavak 1., članak 194. stavak 2. i članak 322. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C9-0183/2022),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 21. rujna 2022.¹,
- nakon savjetovanja s Odborom regija,
- uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 26. srpnja 2022.²,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji su odobrili nadležni odbori u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 20. prosinca 2022. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za proračune i Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku, u skladu s člankom 58. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za industriju, istraživanje i energetiku, Odbora za regionalni razvoj i Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune i Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0260/2022),

¹ SL C 486, 21.12.2022., str. 185.

² SL C 333, 1.9.2022., str. 5.

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju¹;
2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 10. studenoga 2022. (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0384).

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 14. veljače 2023. radi donošenja Uredbe (EU) 2023/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost i o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013, (EU) 2021/1060 i (EU) 2021/1755 te Direktive 2003/87/EZ ─

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 175. treći stavak, članak 177. prvi stavak, članak **192. stavak 1.**, članak **194. stavak 2.** i članak **322. stavak 1.**,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 486, 21.12.2022., str. 185.

² SL C 333, 1.9.2022., str. 5.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 14. veljače 2023.

budući da:

- (1) Od donošenja Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, kojom je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost („Mehanizam”),⁵ dosad nezabilježeni geopolitički događaji *prouzročeni agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine* te njihovo izravno i neizravno *pogoršavanje posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19* znatno su utjecali na društvo i gospodarstvo Unije, *njezine građane i njezinu ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju*. Osobito je jasnije nego ikad prije da su energetska sigurnost i *energetska neovisnost* Unije nužne za uspješan, održiv i uključiv oporavak od krize uzrokovane bolešću COVID-19 jer *su one* ujedno i važni čimbenici koji doprinose otpornosti gospodarstva Unije.
- (2) S obzirom na izravne poveznice između održivog oporavka, izgradnje otpornosti i energetske sigurnosti Unije, *smanjenja ovisnosti o fosilnim gorivima, posebno iz Rusije*, te uloge *Unije* u pravednoj i uključivoj tranziciji, Mehanizam je prikladan instrument za doprinos odgovoru Unije na te nove izazove. To je slučaj i *s obzirom na zakonodavstvo Unije u području klime i okoliša te međunarodne obveze Unije, a posebno Pariški sporazum donesen u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime*⁵.

⁴ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

⁵ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (3) U Izjavi iz Versaillesa od 10. i 11. ožujka 2022. šefovi država i vlada pozvali su Komisiju da do kraja svibnja iste godine predloži plan REPowerEU za postupno ukidanje ovisnosti Unije o uvozu fosilnih goriva iz Rusije te je taj poziv ponovljen u zaključcima Europskog vijeća od 24. i 25. ožujka 2022. Taj bi cilj trebalo ostvariti znatno prije 2030. na način koji je u skladu s europskim zelenim planom, navedenim u Komunikaciji Komisije od 11. prosinca 2019., te s klimatskim ciljevima za 2030. i 2050. utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.
- (4) Trebalo bi poboljšati sposobnost Mehanizma za podupiranje reformi i ulaganja namijenjenih diversifikaciji opskrbe energijom, posebno fosilnim gorivima, ***te za povećanje otpornosti, sigurnosti i održivosti energetskeg sustava Unije, čime bi se doprinijelo cjenovnoj pristupačnosti energije*** te ojačalo stratešku autonomiju Unije uz otvoreno gospodarstvo. ***Kako bi ostvarila te ciljeve, Unija treba povećati energetske učinkovitost te pouzdanost i otpornost prijenosnih i distribucijskih mreža, promicati fleksibilnost sustava, minimizirati zagušenja, među ostalim povećanjem kapaciteta mreže i skladištenja električne energije, promicati digitalizaciju te osigurati otporne lance opskrbe, kibersigurnost i zaštitu sve infrastrukture i njezinu prilagodbu klimatskim promjenama, uz istodobno smanjenje strateških energetskeg ovisnosti.***
- (5) Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećale komplementarnost, dosljednost i koherentnost politika i djelovanja koje Unija i države članice poduzimaju u cilju poticanja neovisnosti, sigurnosti ***i održivosti*** opskrbe energijom u Uniji, te bi reforme i ulaganja povezane s energijom trebalo utvrditi u okviru posebnog „poglavlja o planu REPowerEU” u planovima za oporavak i otpornost.

⁶ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

- (6) *Za djelotvornu tranziciju prema zelenoj energiji i brzo smanjenje ovisnosti o energiji iz fosilnih goriva na uključiv način potrebne su mjere za povećanje energetske učinkovitosti i ušteda u zgradama i povezanoj kritičnoj energetskej infrastrukturi te za bržu dekarbonizaciju industrija. Nužno je brzo povećati ulaganja u mjere energetske učinkovitosti, kao što je uvođenje održivih i učinkovitih rješenja za grijanje i hlađenje, koje predstavljaju djelotvoran način za svladavanje nekih od najhitnijih izazova opskrbe energijom i troškova energije. Stoga bi trebalo poduprijeti i reforme i ulaganja kojima se povećava energetska učinkovitost, dekarboniziraju industrije, među ostalim upotrebom niskougličnih goriva, kao što je niskouglični vodik, i uvođenjem vodika iz obnovljivih izvora i drugih obnovljivih goriva nebiološkog podrijetla, te kojima se povećavaju uštede energije gospodarstava država članica, u skladu s energetskeim i klimatskeim ciljevima Unije i pravnim okvirom. Komisija bi posebno trebala poticati države članice da u svoja poglavlja o planu REPowerEU uključe mjere kojima se podupire dekarbonizacija industrije.*
- (7) *Očekuje se da će postupno ukidanje ovisnosti o uvozu fosilnih goriva iz Rusije dovesti do smanjenja ukupne energetske ovisnosti Unije. Poglavlja o planu REPowerEU trebala bi doprinijeti povećanju i jačanju strateške autonomije Unije bez prekomjernog povećanja njezine ovisnosti o uvozu sirovina iz trećih zemalja.*

- (8) *Pri pripremi planova za oporavak i otpornost te poglavlja o planu REPowerEU države članice trebale bi koordinirati svoje ekonomske politike tako da se ostvare ciljevi ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije navedeni u članku 174. Ugovora, kojima se nastoje smanjiti razlike u stupnju razvijenosti među različitim regijama i zaostalost regija u najnepovoljnijem položaju, pri čemu se posebna pozornost posvećuje udaljenim, perifernim i izoliranim područjima i otocima, koji se već suočavaju s dodatnim ograničenjima.*
- (9) *Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri povećao opseg odgovora Unije, od svih država članica koje nakon stupanja na snagu ove Uredbe podnesu plan za oporavak i otpornost koji zahtijeva upotrebu dodatnih sredstava u obliku zajmova ili, u skladu s novim pravilima koja treba uspostaviti ovom Uredbom o izmjeni, iz prodaje emisijskih jedinica na dražbi iz sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁷ ili iz prijenosa iz pričuve za prilagodbu Brexitu uspostavljene Uredbom (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, trebalo bi zahtijevati da u svoj plan za oporavak i otpornost uključe poglavlje o planu REPowerEU. U skladu s postojećom mogućnošću podnošenja nacrt plana za oporavak i otpornost na temelju Uredbe (EU) 2021/241 te kako bi se osigurala pravilna priprema poglavlja o planu REPowerEU, države članice mogu podnijeti nacrt poglavlja o planu REPowerEU prije nego što podnesu izmijenjeni plan za oporavak i otpornost. Trebalo bi izbjegavati nepotrebno administrativno opterećenje.*

⁷ *Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).*

⁸ *Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1.).*

- (10) Poglavlja o planu REPowerEU trebala bi uključivati nove reforme i ulaganja, koji počinju od 1. veljače 2022., kojima se doprinosi ciljevima plana REPowerEU *i rješavanju krize uzrokovane nedavnim geopolitičkim događajima. Međutim, mjere koje su uključene u već donesene provedbene odluke Vijeća i* koje doprinose ciljevima *plana REPowerEU mogu se uključiti u poglavlje o planu REPowerEU ako dotična država članica, nakon ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa, podliježe smanjenju svojeg maksimalnog financijskog doprinosa. U tom bi slučaju država članica trebala moći uključiti takve mjere u svoje poglavlje o planu REPowerEU do iznosa procijenjenih troškova koji je jednak smanjenju maksimalnog financijskog doprinosa.*
- (11) *Država članica trebala bi moći uključiti u svoje poglavlje o planu REPowerEU prošireni dio mjera uključenih u već donesenu provedbenu odluku Vijeća, zajedno s odgovarajućim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima. Takvim bi se proširenjem trebala uvesti znatna poboljšanja razine ambicioznosti mjera, što se odražava u obliku ili razini odgovarajućih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti, nadovezujući se pritom na mjere uključene u već donesenu provedbenu odluku Vijeća.*

- (12) *Država članica trebala bi podnijeti svoje poglavlje o planu REPowerEU u obliku dopune svojem planu za oporavak i otpornost. Poglavlje o planu REPowerEU trebalo bi sadržavati objašnjenje o tome na koji su način mjere uključene u njega koherentne s nastojanjima dotične države članice da ostvari ciljeve plana REPowerEU, uzimajući u obzir mjere uključene u već donesenih provedbenih odluka Vijeća, kao i objašnjenje ukupnog doprinosa tih mjera i drugih komplementarnih ili popratnih mjera koje financira država članica ili Unija u odnosu na ciljeve plana REPowerEU.*
- (13) *Poglavlja o planu REPowerEU trebala bi, među ostalim, doprinijeti povećanju udjela održive i obnovljive energije u kombinaciji izvora energije i uklanjanju uskih grla energetske infrastrukture.* Kad je riječ o infrastrukturi za prirodni plin, reforme i ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU s ciljem diversifikacije opskrbe u svrhu njezina odmaka od Rusije trebali bi se temeljiti na potrebama koje su trenutačno utvrđene procjenom koju je provela i dogovorila Europska mreža operatora transportnih sustava za plin, uspostavljena u duhu solidarnosti u pogledu sigurnosti opskrbe, te bi u njima trebalo uzeti u obzir *strateške potrebe u pogledu energetske sigurnosti dotične države članice i* mjere pojačane pripravnosti, *uključujući skladištenje energije*, poduzete radi prilagodbe novim geopolitičkim prijetnjama, *bez umanjivanja dugoročnog doprinosa zelenoj tranziciji.*

- (14) Trebalo bi dodati odgovarajući kriterij za ocjenjivanje na temelju kojeg bi Komisija ocjenjivala reforme i ulaganja u **poglavljima** o planu REPowerEU **te** kako bi se osiguralo da su te reforme i ulaganja prikladni za postizanje specifičnih ciljeva plana REPowerEU. Na temelju tog novog kriterija za ocjenjivanje ocjena A trebala bi biti uvjet za Komisijinu pozitivnu ocjenu relevantnog plana za oporavak i otpornost.
- (15) Ulaganja u infrastrukturu i tehnologije sama po sebi nisu dovoljna za osiguranje manje ovisnosti o fosilnim gorivima **s obzirom na postojeći manjak radne snage i vještina. U tom kontekstu već je moguće namijeniti sredstva** za prekvalifikaciju i usavršavanje, za pružanje dodatnih zelenih vještina radnoj snazi **te za istraživanje i razvoj inovativnih rješenja povezanih sa zelenom tranzicijom. Države članice potiču se na dodatna ulaganja u prekvalifikaciju i usavršavanje, posebno za zelene i povezane digitalne vještine i tehnologije, kako bi se osiguralo da tijekom zelene tranzicije nitko ne bude zapostavljen. Ako država članica u svoje poglavlje o planu REPowerEU** uključi mjere **koje se odnose** na prekvalifikaciju i usavršavanje, ─Komisija bi trebala **procijeniti** doprinose li **takve** mjere ─ znatno podupiranju prekvalifikacije radne snage radi stjecanja zelenih **i povezanih digitalnih vještina.**

- (16) *S obzirom na gospodarske i socijalne posljedice trenutačne energetske krize, u kojoj trajno visoke i nestabilne cijene energije pogoršavaju posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19 jer se dodatno povećava financijsko opterećenje za potrošače, posebno za one najranjivije, uključujući kućanstva s niskim dohotkom, i za ranjiva poduzeća, uključujući mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća, te uz priznavanje načelâ europskog stupa socijalnih prava, u poglavlja o planu REPowerEU trebalo bi biti moguće uključiti i mjere kojima se doprinosi strukturnom rješavanju situacija energetske siromaštva s pomoću dugoročnih reformi i ulaganja. Reformama i ulaganjima kojima se nastoji riješiti problem energetske siromaštva trebala bi se osigurati viša razina financijske potpore programima energetske učinkovitosti, među ostalim putem namjenskih financijskih instrumenata, politikama u području čiste energije i programima za smanjenje potražnje za energijom u onim kućanstvima i poduzećima, uključujući mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća, koja se suočavaju s ozbiljnim poteškoćama zbog visokih računa za energiju.*
- (17) *Mjerama za smanjenje potražnje za energijom koje provode države članice trebala bi se potaknuti ulaganja u uštede energije.*
- (18) Primjenom novog sustava u vezi s poglavljima o planu REPowerEU ne bi se smjeli dovoditi u pitanje svi ostali pravni zahtjevi iz Uredbe (EU) 2021/241, osim ako je drukčije predviđeno.

- (19) Plan za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, trebao bi doprinijeti djelotvornom svladavanju svih ili znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedine zemlje, uključujući preporuke za pojedine zemlje donesene u okviru ciklusa europskog semestra 2022., u kojima se među ostalim upućuje na energetske izazove s kojima se suočavaju države članice.
- (20) Djelotvoran prelazak na zelenu energiju i smanjenje energetske ovisnosti zahtijevaju znatna digitalna ulaganja. S obzirom na Uredbu (EU) 2021/241 države članice trebale bi objasniti na koji način mjere iz plana za oporavak i otpornost, među ostalim one **II** iz poglavlja o planu REPowerEU, trebaju doprinijeti digitalnoj tranziciji i svladavanju izazova koji iz nje proizlaze te otpada li na njih iznos kojim se doprinosi digitalnom cilju na temelju metode za digitalno označivanje. Međutim, s obzirom na dosad nezabilježenu hitnost i važnost energetske izazova s kojima se Unija suočava, reforme i ulaganja u poglavlju o planu REPowerEU ne bi trebalo uzeti u obzir pri izračunu ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za potrebe primjene zahtjeva u pogledu digitalnog cilja utvrđenog Uredbom (EU) 2021/241. ***Ipak, države članice trebale bi nastojati u najvećoj mogućoj mjeri u poglavlja o planu REPowerEU uključiti mjere kojima se doprinosi digitalnom cilju na temelju metode za digitalno označivanje.***

- (21) *Dugotrajni administrativni postupci neke su od glavnih prepreka uvođenju energije iz obnovljivih izvora. Te prepreke uključuju složenost primjenjivih pravila za odabir lokacija i administrativna odobrenja za projekte, složenost i trajanje procjene učinaka projekta na okoliš, pitanja priključenja na mrežu i ograničenja u pogledu osoblja tijela koja izdaju dozvole ili mrežnih operatora. Potrebno je dodatno pojednostavniti i ubrzati administrativne postupke izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora i povezanu infrastrukturu elektroenergetske mreže kako bi se osiguralo da Unija ostvari svoje energetske i klimatske ciljeve. Državama članicama u kontekstu europskog semestra 2022. dane su preporuke za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora. Kako je najavljeno u Komunikaciji Komisije od 18. svibnja 2022. naslovljenoj „Plan REPowerEU”, Komisija je predložila izmjenu Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ o energiji iz obnovljivih izvora s ciljem uspostavljanja bržeg postupka izdavanja dozvola za energiju iz obnovljivih izvora. Osim toga, Uredbom Vijeća (EU) 2022/2577¹⁰, kojom se utvrđuje okvir za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora, uvedena su privremena pravila za hitne slučajeve.*
- (22) Na temelju članka 18. stavka 4. točke (q) Uredbe (EU) 2021/241 države članice trebale bi dostaviti sažetak postupka savjetovanja, *provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom*, s lokalnim i regionalnim vlastima, *socijalnim partnerima* i drugim relevantnim dionicima *na koje utječe provedba njihovih planova za oporavak i otpornost. To bi savjetovanje trebalo dopuniti kako bi obuhvatilo* reforme i ulaganja *koje treba* uključiti u potencijalno poglavlje o planu REPowerEU, na način da se *dionicima omogući dovoljno vremena za odgovor te da se istodobno osigura da dotična država članica brzo dovrši poglavlje o planu REPowerEU. U ažuriranom sažetku trebalo bi navesti dionike s kojima je provedeno savjetovanje, objasniti ishod dopunskog savjetovanja* i navesti na koji su način informacije dobivene *od dionika* uključene u poglavlja o planu REPowerEU.

⁹ *Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).*

¹⁰ *Uredba Vijeća (EU) 2022/2577 od 22. prosinca 2022. o utvrđivanju okvira za ubrzavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora (SL L 335, 29.12.2022., str. 36.).*

- (23) Primjena načela „ne nanosi bitnu štetu” u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ (načelo „ne nanosi bitnu štetu”) nužna je kako bi se osiguralo da se reforme i ulaganja poduzeti u okviru oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19 provode na održiv način. Ono bi se trebalo i dalje primjenjivati na reforme i ulaganja koji se podupiru Mehanizmom, uz jednu ciljanu iznimku kako bi se vodilo računa o neposrednim bojaznima Unije u pogledu energetske sigurnosti. S obzirom na cilj diversifikacije opskrbe energijom u svrhu njezina odmaka od ruskih dobavljača, reforme i ulaganja utvrđeni u poglavljima o planu REPowerEU koji ***su potrebni*** za poboljšanje energetske infrastrukture i objekata kako bi se zadovoljile neposredne potrebe za sigurnošću opskrbe plinom, trebali ***bi biti prihvatljivi za financijsku potporu u okviru Mehanizma čak i ako*** nisu usklađeni s načelom „ne nanosi bitnu štetu”. ***Naftna infrastruktura i objekti u pravilu su isključeni iz poglavlja o planu REPowerEU.*** ***Odstupajući od navedenog, država članica na koju se do stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni primjenjuje iznimno privremeno odstupanje iz članka 3.m stavka 4. Uredbe Vijeća (EU) br. 833/2014¹² zbog njezine posebne ovisnosti o sirovoj nafti i zemljopisnog položaja trebala bi moći uključiti u poglavlje o planu REPowerEU naftnu infrastrukturu i objekte potrebne za zadovoljavanje neposrednih potreba za sigurnošću opskrbe.*** ***Komisija bi trebala ocijeniti jesu li mjere za koje se očekuje da će riješiti neposrednu potrebu za sigurnošću opskrbe energijom prihvatljive za odstupanje od načela „ne nanosi bitnu štetu”. Za potrebe te ocjene Komisija bi, među ostalim uvjetima, trebala razmotriti rizik od učinaka ovisnosti i nedostupnost čišćih, tehnološki i gospodarski izvedivih alternativnih rješenja koja bi se mogla uvesti u usporedivom vremenskom okviru. Takva bi ocjena trebala biti razmjerna, uzimajući u obzir hitnost postizanja ciljeva plana REPowerEU. U slučaju dvojbi Komisija bi trebala moći zatražiti od država članica da dostave relevantne informacije kojima se potkrepljuje ocjena. Evaluacija čišćih alternativnih rješenja trebala bi se provesti u razumnim granicama.***

¹¹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

¹² Uredba Vijeća (EU) br. 833/2014 od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanja Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini (SL L 229, 31.7.2014., str. 1.).

- (24) *Sve mjere u planovima za oporavak i otpornost trebalo bi poduzeti u skladu s primjenjivom pravnom stečevinom Unije i nacionalnom pravnom stečevinom u području okoliša, posebno u pogledu procjene učinka na okoliš i zaštite prirode. Za mjere na koje se primjenjuje odstupanje od načela „ne nanosi bitnu štetu” države članice trebale bi poduzeti zadovoljavajuće napore kako bi ograničile moguću štetu za okolišne ciljeve u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, ako je to izvedivo, i ublažile štetu drugim mjerama, uključujući mjere iz poglavlja o planu REPowerEU.*
- (25) *Poglavlja o planu REPowerEU trebala bi biti usklađena s nacionalnim energetskim i klimatskim planovima država članica i s klimatskim ciljevima Unije utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1119.*

(26) *Uzimajući u obzir europski zeleni plan kao strategiju održivog rasta Europe i važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Mehanizam treba doprinijeti uključivanju djelovanja u području klime i okolišne održivosti u politike te postizanju općeg cilja da se 30 % proračunskih rashoda Unije namijeni potpori klimatskih ciljeva. U tu bi svrhu mjere koje se podupiru Mehanizmom i koje su uključene u planove za oporavak i otpornost država članica trebale doprinijeti zelenoj tranziciji, uključujući biološku raznolikost, ili svladavanju izazova koji iz toga proizlaze, i na njih bi trebao otpadati iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost te najmanje 37 % ukupnih procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU, na temelju metode za praćenje klimatskih mjera utvrđene u Prilogu VI. Uredbi (EU) 2021/241. Ta metoda trebala bi se na odgovarajući način upotrebljavati za mjere koje se ne mogu izravno pripisati nekom od područja intervencije navedenih u tom prilogu. Ako se dotična država članica i Komisija slože, koeficijenti za potporu za klimatske ciljeve trebali bi se moći povećati na 40 % ili 100 % za pojedinačna ulaganja, kao što je pojašnjeno u planu za oporavak i otpornost, kako bi se u obzir uzele popratne reformske mjere koje uvjerljivo povećavaju njihov učinak na klimatske ciljeve. U tu svrhu koeficijenti za potporu za klimatske ciljeve trebali bi se moći povećati do ukupnog iznosa od 3 % sredstava dodijeljenih za pojedinačna ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost. Mehanizmom bi trebalo podupirati aktivnosti kojima se u potpunosti poštuju klimatski i okolišni standardi i prioriteta Unije te načelo „ne nanosi bitnu štetu“.*

- (27) *Države članice trebale bi, prema potrebi, u poglavlja o planu REPowerEU uključiti mjere koje imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak, kako je utvrđeno u najnovijoj Komisijinoj procjeni potreba, čime se, među ostalim, doprinosi stvaranju europske dodane vrijednosti. Također bi trebalo uzeti u obzir da bi mjere provedene u jednoj državi članici mogle imati učinke prelijevanja na druge države članice. Komisija bi trebala što prije olakšati suradnju među državama članicama s ciljem osmišljavanja mjera koje imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak koje treba uključiti u poglavlja o planu REPowerEU. Države članice trebale bi nastojati osigurati da na te mjere otpada iznos koji čini najmanje 30 % procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU. Uz mjere koje imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak, za mjere na nacionalnoj razini kojima se doprinosi osiguravanju opskrbe energijom u Uniji u cjelini, u skladu s ciljevima plana REPowerEU, posebno u pogledu rješavanja pitanja postojećih uskih grla u pogledu prijenosa, distribucije i skladištenja energije, kako je utvrđeno u najnovijoj Komisijinoj procjeni potreba, čime se povećava mogućnost za prekogranične protoke među državama članicama, trebalo bi smatrati da imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak. Trebalo bi smatrati i da mjere za smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima i potražnje za energijom imaju pozitivan prekogranični učinak jer se njima dodatno oslobađaju kapaciteti ili opskrba za druge države članice.*
- (28) *Trebalo bi dodati odgovarajući kriterij za ocjenjivanje na temelju kojeg bi Komisija ocjenjivala prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak reformi i ulaganja u poglavljima o planu REPowerEU.*

- (29) Državama članicama trebalo bi pružiti dodatne poticaje da traže potporu u obliku zajma *kako bi se osiguralo da države članice upotrebljavaju dostupna sredstva, uz istodobno poštovanje načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti. U tu svrhu države članice trebale bi što je jasnije moguće*, najkasnije 30 dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe, *obavijestiti Komisiju o tome* namjeravaju li podnijeti zahtjev za potporu u obliku zajma ~~1~~. *Komisija bi bez nepotrebne odgode Europskom parlamentu i Vijeću istodobno i pod jednakim uvjetima trebala predstaviti pregled namjera koje su izrazile države članice te predložene daljnje korake za raspodjelu raspoloživih sredstava. Obaviješću o namjeri ne bi se smjela dovoditi u pitanje mogućnost država članica da do 31. kolovoza 2023. zatraže potporu u obliku zajma u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2021/241, među ostalim u slučaju zahtjeva koji premašuju 6,8 % njihova bruto nacionalnog dohotka (BND) ako se primjenjuju relevantni uvjeti. Njome se ne bi smjelo dovoditi u pitanje ni Komisijino sklapanje odgovarajućeg sporazuma o zajmu nakon donošenja relevantne provedbene odluke Vijeća.*
- (30) *Države članice potiču se da poglavlja o planu REPowerEU podnesu što je prije moguće, po mogućnosti do dva mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni. U skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija bi u roku od dva mjeseca trebala ocijeniti izmijenjeni plan za oporavak i otpornost koji je podnijela država članica te bi trebala podnijeti prijedlog provedbene odluke Vijeća. S obzirom na hitnost izazova s kojima se suočavaju države članice, Komisija bi trebala nastojati dovršiti ocjenu izmijenjenih planova za oporavak i otpornost bez nepotrebne odgode.*

- (31) Osim toga, kako bi se potaknula visoka razina ambicije za reforme i ulaganja koje treba uključiti u poglavlje o planu REPowerEU, trebalo bi osigurati nove namjenske izvore financiranja.
- (32) *Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854¹³ uvodi se privremeni solidarni doprinos za poduzeća i stalne poslovne jedinice iz Unije koji obavljaju djelatnosti u sektorima sirove nafte, prirodnog plina, ugljena i rafinerija, koji se primjenjuje u svim državama članicama. Države članice pozivaju se da dio prihoda ostvarenih tim privremenim doprinosom iskoriste za financiranje mjera koje trebaju provesti na nacionalnoj razini u skladu s ciljevima plana REPowerEU kako bi koherentno poticale sinergije i komplementarnosti s reformama i ulaganjima u svojim poglavljima o planu REPowerEU.*

¹³ *Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (SL L 261 I, 7.10.2022., str. 1.).*

- (33) Trenutačna gospodarska i geopolitička situacija zahtijeva da Unija mobilizira raspoloživa sredstva kako bi se brzo diversificirala opskrba energijom u Uniji i smanjila ovisnost o fosilnim gorivima prije 2030. U tom bi kontekstu ~~– Direktivom 2003/87/EZ –~~ trebalo *omogućiti* iznimnu ~~–~~ monetizaciju *prodajom na dražbi* dijela emisijskih jedinica iz *inovacijskog fonda i emisijskih jedinica dodijeljenih državama članicama, uz iznimku emisijskih jedinica koje su raspodijeljene za potrebe solidarnosti, rasta i međusobne povezanosti, te bi trebalo usmjeriti* prihode na reforme i ulaganja kojima se doprinosi ciljevima plana REPowerEU, u okviru Mehanizma. *Prodaju na dražbi emisijskih jedinica iz inovacijskog fonda i emisijskih jedinica dodijeljenih državama članicama također bi trebalo pojačati na početku. Dio emisijskih jedinica iz rezerve za stabilnost tržišta, koji bi inače prestao vrijediti, trebao bi se upotrijebiti za nadopunu inovacijskog fonda.*
- (34) *U kontekstu hitne intervencije Unije za rješavanje pitanja visokih cijena energije, koje su posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, ciljane iznimne privremene mjere u okviru kohezijske politike za razdoblje 2014. – 2020., utvrđene u Uredbi (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴, fleksibilnom upotrebom sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda trebale bi od 1. veljače 2022. pomoći malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi) koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije te ranjivim kućanstvima da pokriju nastale i plaćene troškove energije. Takva je potpora u potpunosti u skladu s ciljevima plana REPowerEU.*

¹⁴ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

(35) *Osobito, EFRR bi se iznimno trebao upotrebljavati za pružanje potpore za obrtni kapital MSP-ovima koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije. Potpora koja se pruža MSP-ovima koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije trebala bi biti razmjerna i njome bi se trebala poštovati primjenjiva pravila o državnim potporama. Nadalje, ESF bi se iznimno trebao upotrebljavati za pružanje potpore ranjivim kućanstvima, kako su definirana u nacionalnim pravilima, kako bi im se pomoglo da pokriju troškove potrošnje energije čak i u nedostatku mjera kojima se povećava zapošljivost osoba kojima se pruža potpora, to jest aktivnih mjera. Riječ je o iznimnim mjerama koje su nužne za rješavanje energetske krize koja je posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Njima se osigurava da osobe koje primaju potporu imaju pristup osnovnim uslugama, čime se doprinosi i zdravstvenim uvjetima koji su potrebni za sudjelovanje na tržištu rada. Potpora se može pružati naizmjenično iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda. Nadalje, uz ESF, potpora mjerama za očuvanje radnih mjesta putem programa skraćenog radnog vremena i drugih istovrijednih programa, uključujući potporu samozaposlenim osobama, trebala bi se moći pružati i iz EFRR-a i Kohezijskog fonda. Cilj je takvih programa zaštititi zaposlenike i samozaposlene osobe od rizika od nezaposlenosti. Sredstva dodijeljena takvim programima trebaju se upotrebljavati isključivo za potporu radnicima i samozaposlenim osobama. Potpora Unije za takve programe skraćenog radnog vremena i druge istovjetne programe trebala bi biti vremenski ograničena. Sredstva REACT-EU iz članka 92.a Uredbe (EU) br. 1303/2013 također bi se trebala moći upotrijebiti za te tri vrste potpore kako bi se ojačali aktualni naponi država članica za otporni oporavak njihovih gospodarstava nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19.*

- (36) *Posebnim mehanizmima programiranja trebalo bi omogućiti programiranje sredstava isključivo u okviru namjenskih prioritetnih osi i doprinijeti posebnim investicijskim prioritetima. Kako bi se državama članicama pružila znatna potpora u njihovim nastojanjima da obuzdaju posljedice energetske krize, države članice trebale bi iznimno iskoristiti stopu sufinanciranja od 100 % koja se treba primjenjivati na namjenske prioritetne osi operativnih programa kojima se pruža isključivo takva potpora do kraja programskog razdoblja 2014. – 2020. Tim ograničenim i ciljanim mjerama trebale bi se dopuniti strukturne intervencije u okviru kohezijske politike kojima se podupire proizvodnja čiste energije i promicanje energetske učinkovitosti. Kako bi se uzela u obzir proračunska ograničenja Unije, plaćanja Komisije za takve operacije u okviru namjenskih prioriteta u 2023. bi trebala biti ograničena na 5 000 000 000 milijardi EUR.*

- (37) *Kako bi se državama članicama i regijama omogućila dostatna fleksibilnost u odgovoru na nove izazove, Uredbom (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵ trebalo bi predvidjeti mogućnost da države članice zatraže do 7,5 % sredstava iz EFRR-a, Europskog socijalnog fonda plus i Kohezijskog fonda radi doprinosa ciljevima plana REPowerEU. Sredstvima iz tih fondova trebala bi se moći pružiti potpora ciljevima plana REPowerEU ako je takva potpora obuhvaćena područjem primjene dotičnog fonda, ako doprinosi njegovim specifičnim ciljevima te ako je u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1060 i relevantnoj uredbi za pojedini fond, uključujući načelo „ne nanosi bitnu štetu”.*

I

¹⁵ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

(38) *Države članice trebale bi moći prenijeti sva svoja privremeno dodijeljena sredstava ili dio tih sredstava iz sredstava pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19, otežana prijetnjom energetske sigurnosti Unije, pogoršala je negativne posljedice povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije u državama članicama, uključujući njihove regije i lokalne zajednice, te u sektorima, posebno onima koji su najteže pogođeni tim povlačenjem. Mjere koje se trebaju financirati iz pričuve za prilagodbu Brexitu te reforme i ulaganja koji se trebaju financirati iz Mehanizma mogu poslužiti u slične svrhe i imati sličan sadržaj. I pričuva za prilagodbu Brexitu i Mehanizam u konačnici su usmjereni na ublažavanje negativnih učinaka na ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju. U tom kontekstu, iako su reforme i ulaganja u okviru Mehanizma ponajprije usmjereni na suočavanje s gospodarskim posljedicama pandemije, njima se također može doprinijeti suzbijanju nepredviđenih i štetnih posljedica u državama članicama i sektorima koji su najteže pogođeni Brexitom. Naposljetku, odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje u okviru pričuve za prilagodbu Brexitu i Mehanizma unose se iznad gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira. U skladu s tim scenarijem i imajući na umu poremećaje na globalnom energetske tržištu uzrokovane nedavnim geopolitičkim kretanjima, prikladno je državama članicama omogućiti fleksibilnost tako da se dopusti prijenos iz pričuve za prilagodbu Brexitu u Mehanizam, čime će se omogućiti ispunjavanje ciljeva obaju instrumenata, a u konačnici i ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija.*

- (39) Isplate dodatnih sredstava državama članicama koje u svoj plan za oporavak i otpornost uključuje poglavlje o planu REPowerEU trebale bi se izvršavati u skladu s pravilima Mehanizma do kraja 2026. ─
- (40) Zahtjev, podnesen u planu za oporavak i otpornost, za namjensko financiranje, uključujući dodjelu *iz dražbi emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ*, prijenose sredstava iz *EFRR-a, Europskog socijalnog fonda plus ili Kohezijskog fonda* uređene **člankom 26.** Uredbe (EU) 2021/1060 i prijenose sredstava iz pričuve za prilagodbu Brexitu, za mjere sadržane u poglavlju o planu REPowerEU trebao bi odražavati veću financijsku potrebu povezanu s ─ reformama i ulaganjima uključenima u to poglavlje.
- (41) *Kako bi se osigurala pojačana početna financijska potpora u cilju boljeg odgovora na trenutačnu energetska krizu, na zahtjev države članice koji treba podnijeti zajedno s poglavljem o planu REPowerEU u izmijenjenom planu za oporavak i otpornost, iznos dodatnih sredstava potrebnih za financiranje mjera iz poglavlja o planu REPowerEU trebalo bi biti moguće platiti u obliku dvaju plaćanja pretfinanciranja. Komisija bi, u mjeri u kojoj je to moguće, trebala izvršiti prvo plaćanje pretfinanciranja u roku od dva mjeseca nakon što preuzme pravnu obvezu za potrebe Uredbe (EU) 2021/241, a drugo plaćanje pretfinanciranja u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu provedbene odluke Vijeća o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU. Ta plaćanja trebala bi podlijegati raspoloživosti sredstava, a posebno raspoloživosti sredstava s računa instrumenta NextGenerationEU, sredstava odobrenih u godišnjem proračunu Unije i prihoda ostvarenog prodajom na dražbi emisijskih jedinica u okviru sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ, te bi trebala podlijegati djelotvornom prethodnom prijenosu sredstava iz programâ podijeljenog upravljanja, ako je zatraženo.*

- (42) *Kako bi se poštovale gornje granice za plaćanje iz višegodišnjeg financijskog okvira, trebalo bi utvrditi gornju granicu za plaćanja koja odgovaraju pretfinanciranju za iznose prenesene na temelju Uredbe (EU) 2021/1060.*
- (43) Komisija bi trebala pratiti provedbu reformi i ulaganja navedenih u poglavlju o planu REPowerEU i njihov doprinos ciljevima plana REPowerEU te bi u vezi s tim trebala pružati informacije, posebno razmjenama tijekom dijaloga o oporavku i otpornosti, izvješćivanjem u tablici pokazatelja za oporavak i otpornost te putem posebnog odjeljka u godišnjem izvješću koje se podnosi Europskom parlamentu i Vijeću.

- (44) Nedavni geopolitički događaji **znatno** su utjecali na cijene energije, **hrane** i građevinskih materijala te su uzrokovali nestašice u globalnim lancima opskrbe, **doveli do povećane inflacije i stvorili nove izazove, uključujući rizik od energetske siromaštva i više troškove života. Ti izazovi mogli bi zahtijevati odgovor.** Taj razvoj događaja mogao bi izravno utjecati na sposobnost provedbe **mjera** iz planova za oporavak i otpornost. U mjeri u kojoj države članice mogu dokazati da zbog takvog razvoja događaja određena ključna etapa ili ciljna vrijednost više nisu ostvarive, bilo u cijelosti ili djelomično, moglo bi se pozvati na takve situacije kao na objektivne okolnosti u skladu s Uredbom (EU) 2021/241. **Nadalje, u mjeri u kojoj države članice mogu dokazati da je ostvarivanje određene ključne etape ili ciljne vrijednosti u suprotnosti s ostvarivanjem ciljeva plana REPowerEU, i na takve bi se situacije moglo pozvati kao na objektivne okolnosti u skladu s tom uredbom.** Osim toga, nijedan zahtjev za izmjene ne bi trebao ugroziti opću provedbu planova za oporavak i otpornost, **uključujući nastojanja država članica u pogledu reformi i ulaganja.**
- (45) Uredbe (EU) 2021/241, (EU) br. 1303/2013, (EU) 2021/1060 i (EU) 2021/1755 te Direktivu 2003/25/EZ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (46) Kako bi se omogućila brza primjena mjera predviđenih ovom Uredbom, ona bi trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.
Izmjene Uredbe (EU) 2021/241

Uredba (EU) 2021/241 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Imajući u vidu šest stupova iz članka 3. ove Uredbe te koherentnost i sinergije koje oni stvaraju, a u kontekstu krize uzrokovane bolešću COVID-19, opći je cilj Mehanizma promicanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije Unije poboljšanjem otpornosti, pripravnosti za krize, sposobnosti prilagodbe i potencijala rasta država članica, ublažavanjem, osobito za žene, socijalnih i gospodarskih posljedica te krize, sudjelovanjem u provedbi europskog stupa socijalnih prava, podupiranjem zelene tranzicije, davanjem doprinosa postizanju klimatskih ciljeva Unije za 2030., utvrđenih u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2018/1999, usklađivanjem s ciljem klimatske neutralnosti EU-a do 2050. i digitalne tranzicije *te* povećanjem otpornosti, ***sigurnosti i održivosti*** energetskeg sustava Unije ***potrebnim smanjenjem*** ovisnosti o fosilnim gorivima i diversifikacijom opskrbe energijom na razini Unije, ***među ostalim povećanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora, energetske učinkovitosti i kapaciteta za skladištenje energije***, čime se doprinosi uzlaznoj gospodarskoj i socijalnoj konvergenciji, obnavljaju i promiču održivi rast i povezivanje gospodarstava Unije, potiče otvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta i doprinosi strateškoj autonomiji Unije uz otvorenu ekonomiju te generira europska dodana vrijednost.”;

2. u članku 5. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Iz Mehanizma se smiju financirati samo mjere kojima se poštuje načelo „ne nanosi bitnu štetu”, koje se primjenjuje i na mjere iz poglavlja o planu REPowerEU, osim ako je u ovoj Uredbi navedeno drukčije.”;

3. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. dodaje se sljedeća točka ~~1~~:

„(d) ako je to primjenjivo, reforme i ulaganja u skladu s člankom 21.c ~~1~~.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Potpora u obliku zajma za plan za oporavak i otpornost dotične države članice ne smije biti viša od razlike između ukupnog troška plana za oporavak i otpornost, kako je prema potrebi revidiran, i maksimalnog financijskog doprinosa iz članka 11., uključujući, prema potrebi, prihod iz članka 21.a te sredstva *prenesena* iz programâ podijeljenog upravljanja ~~1~~.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Odstupajući od stavka 5., iznos potpore u obliku zajma može se u iznimnim okolnostima povećati podložno raspoloživosti sredstava, uzimajući u obzir potrebe države članice koja podnosi zahtjev, kao i zahtjeve za potporu u obliku zajma koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, uz primjenu načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti. Kako bi se olakšala primjena tih načela, države članice Komisiju do ... [30 dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] obavješćuju o tome namjeravaju li zatražiti potporu u obliku zajma. ***Komisija bez nepotrebne odgode Europskom parlamentu i Vijeću istodobno i pod jednakim uvjetima predstavlja pregled namjera koje su izrazile države članice te predložene daljnje korake za raspodjelu raspoloživih sredstava. Ta obavijest o namjeri traženja potpore u obliku zajma ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da do 31. kolovoza 2023. zatraže potporu u obliku zajma, među ostalim u slučaju zahtjeva koji premašuju 6,8 % BND-a ako se primjenjuju relevantni uvjeti. Time se ne dovodi u pitanje ni sklapanje odgovarajućeg sporazuma o zajmu nakon donošenja relevantne provedbene odluke Vijeća.***”;

4. u članku 17. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Mjere započete od 1. veljače 2020. nadalje prihvatljive su pod uvjetom da su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi.

Međutim, nove reforme i ulaganja iz članka 21.c stavka 1. prihvatljivi su samo ako su započeti od 1. veljače 2022. nadalje.”;

5. u članku 18. stavak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka:

„(ca) objašnjenje načina na koji poglavlje o planu REPowerEU doprinosi rješavanju problema energetske siromaštva, uključujući, prema potrebi, davanje odgovarajuće prednosti potrebama skupina koje su pogođene energetske siromaštvom i smanjenju ranjivosti tijekom sljedećih zimskih sezona;”;

(b) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) kvalitativno objašnjenje načina na koji mjere iz plana za oporavak i otpornost trebaju doprinijeti zelenoj tranziciji, uključujući biološku raznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze, i otpada li na njih iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost te otpada li na mjere te vrste iz poglavlja o planu REPowerEU iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih procijenjenih troškova mjera uključenih u to poglavlje, na temelju metode za praćenje klimatskih mjera utvrđene u Prilogu VI.; ta se metoda na odgovarajući način upotrebljava za mjere koje se ne mogu izravno pripisati području intervencije navedenom u Prilogu VI.; koeficijenti za potporu za klimatske ciljeve mogu se povećati do ukupnog iznosa od 3 % sredstava dodijeljenih za pojedinačna ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost kako bi se u obzir uzele popratne reformske mjere koje uvjerljivo povećavaju njihov učinak na klimatske ciljeve, kako je objašnjeno u planu za oporavak i otpornost;”;

(c) točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) informacija o tome obuhvaćaju li mjere uključene u plan za oporavak i otpornost prekogranične ili višedržavne projekte, objašnjenje načina na koji relevantne mjere u poglavlju o planu REPowerEU, uključujući mjere za rješavanje izazova utvrđenih u najnovijoj Komisijinoj procjeni potreba, imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak te informacija o tome otpada li na ukupne troškove tih mjera iznos koji čini najmanje 30 % procijenjenih troškova poglavlja o planu REPowerEU;”;

(d) točka (q) zamjenjuje se sljedećim:

„(q) za izradu i, ako je to moguće, provedbu plana za oporavak i otpornost, sažetak postupka savjetovanja, provedenog u skladu s nacionalnim pravnim okvirom, s lokalnim i regionalnim vlastima, socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva, organizacijama mladih i drugim relevantnim dionicima, te način na koji je doprinos dionika uzet u obzir u planu za oporavak i otpornost, pri čemu se taj sažetak *dopunjuje, ako je uključeno poglavlje o planu REPowerEU, navođenjem dionika s kojima je provedeno savjetovanje, opisom ishoda postupka savjetovanja* u pogledu tog poglavlja te opisom načina na koji su primljeni doprinosi uzeti u obzir u tom poglavlju;”;

6. u članku 19. stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće *točke*:

„(da) sadržava li poglavlje o planu REPowerEU reforme i ulaganja iz članka 21.c ─ koje djelotvorno doprinose *energetskoj sigurnosti*, diversifikaciji opskrbe energijom Unije, *povećanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije* ili *potrebnom* smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.;

(db) *sadržava li poglavlje o planu REPowerEU reforme i ulaganja iz članka 21.c stavka 2. za koje se očekuje da će imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak;*”;

(b) *točka (e) zamjenjuje se sljedećim:*

„(e) *sadržava li plan za oporavak i otpornost mjere koje djelotvorno doprinose zelenoj tranziciji, uključujući biološku raznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze, otpada li na njih iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost te otpada li na takve mjere iz poglavlja o planu REPowerEU iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih procijenjenih troškova mjera uključenih u to poglavlje, na temelju metode za praćenje klimatskih mjera utvrđene u Prilogu VI.; ta se metoda na odgovarajući način upotrebljava za mjere koje se ne mogu izravno pripisati području intervencije navedenom u Prilogu VI.; koeficijenti za potporu za klimatske ciljeve mogu se povećati do ukupnog iznosa od 3 % sredstava dodijeljenih za pojedinačna ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost kako bi se u obzir uzele popratne reformske mjere koje uvjerljivo povećavaju njihov učinak na klimatske ciljeve, podložno suglasnosti Komisije;*”;

7. u članku 20. stavku 5. umeće se sljedeća točka:

„(ca) sažetak mjera predloženih u poglavlju o planu REPowerEU koje imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak, uključujući mjere za rješavanje izazova utvrđenih u najnovijoj Komisijinoj procjeni potreba; ako na procijenjene troškove tih mjera otpada iznos koji čini manje od 30 % procijenjenih troškova svih mjera uključenih u poglavlje o planu REPowerEU, sažetak uključuje objašnjenje s razlozima za niži postotak, posebno činjenice iz kojih je vidljivo da se drugim mjerama uključenima u poglavlje o planu REPowerEU bolje ispunjavaju ciljevi navedeni u članku 21.c stavku 3. ili da nema dovoljno dostupnih realističnih projekata s prekograničnom ili višedržavnom dimenzijom ili učinkom, posebno s obzirom na trajanje Mehanizma;”;

8. iza poglavlja III. umeće se sljedeće poglavlje:

„POGLAVLJE III.a

PLAN REPOWEREU

Članak 21.a

Prihod od sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ

1. Iznos od **20 000 000 000** EUR u tekućim cijenama, dobiven u skladu s člankom 10.e Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća*, stavlja se na raspolaganje *kao dodatna bespovratna financijska potpora u okviru Mehanizma* za provedbu u okviru ove Uredbe kako bi se povećala otpornost energetskeg sustava Unije smanjenjem ovisnosti o fosilnim gorivima i diversifikacijom opskrbe energijom na razini Unije. Kako je predviđeno u članku 10.e Direktive 2003/87/EZ, ti iznosi čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Financijske uredbe.
2. Udio iznosa iz stavka 1. koji je na raspolaganju za dodjelu svakoj državi članici izračunava se na temelju pokazatelja utvrđenih u metodi iz Priloga *IV.a*.
3. Iznos iz stavka 1. dodjeljuje se isključivo za mjere iz članka 21.c, *uz iznimku mjera iz članka 21.c stavka 3. točke (a). Njime se mogu pokrivati i troškovi iz članka 6. stavka 2.*

4. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja obuhvaćaju iznos iz stavka 1. automatski se stavljaju na raspolaganje za taj iznos od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].
5. Svaka država članica može Komisiji podnijeti zahtjev za dodjelu iznosa koji ne premašuje njezin udio tako da u svoj plan uključi reforme i ulaganja iz članka 21.c te navede njihove procijenjene troškove.
6. Provedbenom odlukom Vijeća donesenom na temelju članka 20. stavka 1. utvrđuje se iznos prihoda iz stavka 1. ovog članka koji je dodijeljen državi članici nakon podnošenja zahtjeva u skladu sa stavkom 5. ovog članka. Odgovarajući iznos isplaćuje se u obrocima, podložno raspoloživosti sredstava, u skladu s člankom 24., nakon što je dotična država članica u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u vezi s provedbom mjera iz članka 21.c.

Članak 21.b

Sredstva iz programâ podijeljenog upravljanja za potporu ciljevima plana REPowerEU

1. ***U okviru sredstava*** koja su ***im*** dodijeljena, države članice mogu na temelju Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021.–2027. ***zatražiti potporu ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. ove Uredbe iz programa koji primaju potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda plus i Kohezijskog fonda,*** podložno uvjetima utvrđenima u članku 26.a Uredbe o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021.–2027. i uredbama ***za pojedine fondove***. ***Takva se potpora provodi u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama za razdoblje 2021.–2027. i uredbama za pojedine fondove.***
2. ***Sredstva se mogu prenositi na temelju članka 4.a Uredbe (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća** radi potpore mjerama iz članka 21.c ove*** Uredbe.

Članak 21.c

Poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost

1. Planovi za oporavak i otpornost koji se podnesu Komisiji nakon ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] ***i koji zahtijevaju upotrebu dodatnih sredstava na temelju članka 14., 21.a ili 21.b ove Uredbe*** uključuju poglavlje o planu REPowerEU ***koje sadržava mjere te*** njihove odgovarajuće ključne etape i ***ciljne vrijednosti.*** Mjere ***iz poglavlja o planu REPowerEU ili su nove reforme i ulaganja, započeti od 1. veljače 2022. nadalje, ili prošireni dio reformi i ulaganja uključenih u već donesenu provedbenu odluku Vijeća za dotičnu državu članicu.***
2. ***Odstupajući od stavka 1., države članice koje podliježu smanjenju maksimalnog financijskog doprinosa u skladu s člankom 11. stavkom 2. mogu u poglavlja o planu REPowerEU uključiti i mjere uključene u već donesene provedbene odluke Vijeća bez njihova proširenja, do iznosa procijenjenih troškova koji je jednak tom smanjenju.***

3. **Reformama i ulaganjima iz poglavlja o planu REPowerEU nastoji se doprinijeti barem jednom od sljedećih ciljeva:**

- (a) poboljšanje energetske infrastrukture i objekata kako bi se zadovoljile neposredne potrebe za sigurnošću opskrbe ~~plinom~~, **uključujući ukapljeni prirodni plin**, a posebno kako bi se omogućila diversifikacija opskrbe u interesu Unije u cjelini; mjere koje se odnose na **naftnu infrastrukturu i objekte koji su potrebni za zadovoljavanje neposrednih potreba za sigurnošću opskrbe mogu se uključiti u poglavlje o planu REPowerEU države članice samo ako se na tu državu članicu do ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] primjenjivalo iznimno privremeno odstupanje iz članka 3.m stavka 4. Uredbe (EU) br. 833/2014 zbog njezine posebne ovisnosti o sirovoj nafti i njezina zemljopisnog položaja;**
- (b) povećanje energetske učinkovitosti zgrada i **kritične energetske infrastrukture**, dekarbonizacija industrije, povećanje proizvodnje i upotrebe održivog biometana **i** vodika iz obnovljivih ili nefosilnih izvora te povećanje udjela **i ubrzavanje uvođenja** energije iz obnovljivih izvora;
- (c) **suzbijanje energetskog siromaštva;**
- (d) **poticanje smanjenja potražnje za energijom;**

- (e) rješavanje pitanja unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu *i distribuciji* energije, *podupiranje skladištenja električne energije i ubrzavanje integracije obnovljivih izvora energije* te podupiranje prometa s nultom stopom emisija i njegove infrastrukture, uključujući željeznice;
 - (f) podupiranje ciljeva navedenih u točkama od (a) *do* (e) ubrzanom prekvalifikacijom radne snage radi stjecanja zelenih *i povezanih digitalnih vještina* te podupiranjem lanaca vrijednosti u području *kritičnih sirovina* i tehnologija povezanih sa zelenom tranzicijom.
4. Poglavlje o planu REPowerEU sadržava i *objašnjenje načina na koji su mjere iz tog poglavlja koherentne s nastojanjima dotične države članice da ostvari ciljeve navedene u stavku 3., uzimajući u obzir mjere* uključene u već donesene *provedbene odluke* Vijeća, *kao i objašnjenje ukupnog doprinosa tih mjera i drugih komplementarnih ili popratnih* mjera ~~–~~ *koje financira država članica ili Unija* u odnosu na te ciljeve~~–~~.
5. Procijenjeni troškovi reformi i ulaganja iz poglavlja o planu REPowerEU ~~–~~ ne uzimaju se u obzir za izračun ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost na temelju članka 18. stavka 4. točke (f) i članka 19. stavka 3. točke (f).

6. Odstupajući od *članka* 5. stavka 2., *članka* 17. stavka 4., *članka* 18. stavka 4. točke (d) i *članka* 19. stavka 3. *točke* (d), načelo „ne nanosi bitnu štetu” ne primjenjuje se na reforme i ulaganja iz stavka 3. točke (a) ovog članka, *pod uvjetom da Komisija pozitivno ocijeni da su ispunjeni sljedeći zahtjevi:*

- (a) mjera je potrebna i razmjerna kako bi se zadovoljile neposredne potrebe za sigurnošću opskrbe u skladu sa stavkom 3. točkom (a) ovog članka, uzimajući u obzir čišća izvediva alternativna rješenja i rizike od učinaka ovisnosti;*
- (b) dotična država članica poduzela je zadovoljavajuće napore kako bi ograničila moguću štetu za okolišne ciljeve u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852, ako je to izvedivo, i ublažila štetu drugim mjerama, uključujući mjere iz poglavlja o planu REPowerEU;*
- (c) mjerom se ne ugrožava postizanje klimatskih ciljeva Unije za 2030. i cilja klimatske neutralnosti EU-a do 2050. na temelju kvalitativnih razmatranja;*
- (d) planira se da će se s provedbom mjere započeti do 31. prosinca 2026.*

7. *Pri provedbi ocjenjivanja iz stavka 6. Komisija djeluje u bliskoj suradnji s dotičnom državom članicom. Komisija može iznijeti primjedbe ili zatražiti dodatne informacije. Dotična država članica dostavlja zatražene dodatne informacije.*
8. *Prihodom stavljenim na raspolaganje u skladu s člankom 21.a ne doprinosi se reformama i ulaganjima iz stavka 3. točke (a) ovog članka.*
9. *Ukupni procijenjeni troškovi mjera koje podliježu pozitivnoj ocjeni Komisije na temelju stavka 6. ne premašuju 30 % ukupnih procijenjenih troškova mjera uključenih u poglavlje o planu REPowerEU.*

Članak 21.d

Pretfinanciranje plana REPowerEU

- 1. Uz plan za oporavak i otpornost koji sadržava poglavlje o planu REPowerEU može se priložiti zahtjev za pretfinanciranje. Pod uvjetom da Vijeće do 31. prosinca 2023. donese provedbenu odluku iz članka 20. stavka 1. i članka 21. stavka 2., Komisija izvršava do dva plaćanja pretfinanciranja u ukupnom iznosu do 20 % dodatnih sredstava koje je zatražila dotična država članica za financiranje njezina poglavlja o planu REPowerEU, na temelju članaka 7., 12., 14., 21.a i 21.b, uz poštovanje načela jednakog postupanja među državama članicama i proporcionalnosti.**
- 2. U pogledu sredstava prenesenih pod uvjetima navedenima u članku 26. Uredbe (EU) 2021/1060 svaki od dvaju skupova plaćanja pretfinanciranja ne premašuje 1 000 000 000 EUR.**
- 3. Odstupajući od članka 116. stavka 1. Financijske uredbe, Komisija, u mjeri u kojoj je to moguće i podložno raspoloživosti sredstava, izvršava plaćanja pretfinanciranja kako slijedi:**
 - (a) u pogledu prvog plaćanja pretfinanciranja, u roku od dva mjeseca nakon što Komisija i dotična država članica sklope sporazum koji čini pravnu obvezu, kako je navedeno u članku 23.;**
 - (b) u pogledu drugog plaćanja pretfinanciranja, u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu provedbene odluke Vijeća o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost koji uključuje poglavlje o planu REPowerEU.**

4. *Plaćanje pretfinanciranja u pogledu sredstava iz stavka 2. izvršava se nakon primitka informacija od svih država članica o tome namjeravaju li zatražiti pretfinanciranje takvih sredstava i, prema potrebi, na proporcionalnoj osnovi kako bi se poštovala ukupna gornja granica od 1 000 000 000 EUR.*
5. *U slučaju pretfinanciranja na temelju stavka 1. financijski doprinos kako je navedeno u članku 20. stavku 5. točki (a) i, ako je to primjenjivo, iznos zajma koji treba platiti kako je navedeno u članku 20. stavku 5. točki (h) proporcionalno se prilagođavaju.*

* Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

** Uredba (EU) 2021/1755 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. listopada 2021. o uspostavi pričuve za prilagodbu Brexitu (SL L 357, 8.10.2021., str. 1.).”;

9. u članku 23. stavak 1. *zamjenjuje* se sljedećim:

„1. Nakon što Vijeće donese provedbenu odluku kako je navedeno u članku 20. stavku 1. Komisija s dotičnom državom članicom sklapa sporazum koji čini pojedinačnu pravnu obvezu u smislu Financijske uredbe. Za svaku državu članicu pravna obveza ne smije premašivati ukupni financijski doprinos iz članka 11. stavka 1. točke (a) za 2021. i 2022., ažurirani financijski doprinosi iz članka 11. stavka 2. za 2023. i iznos izračunan u skladu s člankom 21.a stavkom 2.”;

10. *umeće se sljedeći članak:*

„Članak 25.a

Transparentnost u pogledu krajnjih primatelja

1. *Svaka država članica stvara javni portal koji je jednostavan za upotrebu i koji sadržava podatke o 100 krajnjih primatelja koji primaju najveći iznos sredstava za provedbu mjera u okviru Mehanizma. Države članice ažuriraju te podatke dvaput godišnje.*
2. *Za krajnje primatelje iz stavka 1. objavljuju se sljedeće informacije:*
 - (a) *u slučaju pravnih osoba, puni pravni naziv primatelja i identifikacijski broj za PDV ili porezni identifikacijski broj, ako je dostupan, ili drugu jedinstvenu identifikacijsku oznaku utvrđenu na nacionalnoj razini;*
 - (b) *u slučaju fizičkih osoba, ime i prezime primatelja;*
 - (c) *iznos koji je primio svaki primatelj i povezane mjere za koje je država članica primila financijska sredstva u okviru Mehanizma.*
3. *Informacije iz članka 38. stavka 3. Financijske uredbe ne objavljuju se.*

4. *Ako su objavljeni osobni podaci, dotične države članice brišu informacije iz stavka 2. dvije godine nakon završetka financijske godine u kojoj su financijska sredstva isplaćena krajnjem primatelju.*
5. *Komisija centralizira javne portale država članica i objavljuje podatke iz stavka 1. u tablici pokazatelja za oporavak i otpornost iz članka 30.”;*

11. *u članku 26. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:*

„(h) napretku u provedbi reformi i ulaganja u poglavljima o planu REPowerEU.”;

12. *u članku 29. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

„1. Komisija prati provedbu Mehanizma i mjeri ostvarivanje ciljeva utvrđenih u članku 4., uključujući provedbu reformi i ulaganja u poglavljima o planu REPowerEU i njihov doprinos ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Praćenje provedbe usmjereno je i razmjerno aktivnostima koje se provode u okviru Mehanizma.”;

13. *u članku 30. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. U tablici pokazatelja također se prikazuje napredak u provedbi planova za oporavak i otpornost u odnosu na zajedničke pokazatelje iz članka 29. stavka 4. Uključuje i napredak u provedbi mjera iz poglavlja o planu REPowerEU i njihov doprinos ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. te se u njoj prikazuju informacije o smanjenju uvoza fosilnih goriva u Uniju i diversifikaciji opskrbe energijom.”;

14. *članak 31. mijenja se kako slijedi:*

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. [ne odnosi se na verziju na hrvatskom jeziku];

ii. dodaju se sljedeće točke:

„(d) pregled mjera koje imaju prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak, a koje su uključene u sva poglavlja o planu REPowerEU, njihove ukupne procijenjene troškove te informaciju o tome otpada li na ukupne troškove tih mjera iznos koji čini najmanje 30 % ukupnih

*procijenjenih troškova mjera uključenih u sva poglavlja o planu
REPowerEU;*

- (e) broj mjera obuhvaćenih člankom 21.c stavkom 3. točkom (a), koje su uključene u sva poglavlja o planu REPowerEU, te njihove ukupne procijenjene troškove;*
- (f) napredak u provedbi reformi i ulaganja u poglavlju o planu REPowerEU, u posebnom odjeljku koji uključuje iskustva stečena nakon analize dostupnih podataka o krajnjim primateljima i primjere najboljih praksi.”;*

(b) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Informacije iz stavka 3. točaka (d) i (e) uključuju se u godišnje izvješće tek nakon odobrenja ocjene svih planova za oporavak i otpornost koji sadržavaju poglavlje o planu REPowerEU.”;

15. u članku 32. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U izvješću o evaluaciji posebice se ocjenjuje u kojoj su mjeri ostvareni ciljevi, učinkovitost upotrebe resursa i europska dodana vrijednost. U njemu se isto tako utvrđuje jesu li svi ciljevi i djelovanja i dalje relevantni te ocjenjuje provedba poglavlja o planu REPowerEU i njihovi doprinosi ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3.”;

16. tekst iz Priloga I. ovoj Uredbi umeće se kao Prilog IV.a;

17. Prilog V. mijenja se u skladu s ~~II~~ Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1303/2013

U Uredbi (EU) br. 1303/2013 umeće se sljedeći članak:

„Članak 25.b

Iznimne mjere za korištenje fondova radi pružanja potpore MSP-ovima koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije, ranjivim kućanstvima i programima skraćenog radnog vremena te drugim istovrijednim programima

- 1. Kao iznimnu mjeru koja je nužna za rješavanje energetske krize koja je posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine EFRR-om se može pružiti potpora financiranju obrtnog kapitala u obliku bespovratnih sredstava za MSP-ove koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije, u okviru investicijskog prioriteta iz članka 5. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) br. 1301/2013. MSP-ovi koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije jesu oni koji su prihvatljivi za primanje pomoći za dodatne troškove zbog iznimno velikog povećanja cijene prirodnog plina i električne energije u sklopu privremenog okvira za mjere državne potpore u kriznim situacijama.*

Kao dodatnu iznimnu mjeru koja je nužna za rješavanje energetske krize koja je posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine ESF-om se može pružiti potpora ranjivim kućanstvima kako bi im se pomoglo da pokriju troškove potrošnje energije, čak i bez odgovarajućih aktivnih mjera, u okviru investicijskog prioriteta iz članka 3. stavka 1. točke (b) podtočke iv. Uredbe (EU) br. 1304/2013.

2. *Operacije kojima se pruža potpora iz stavka 1. mogu se financirati iz EFRR-a ili iz ESF-a na temelju pravila koja se primjenjuju na drugi fond. Osim toga, ako se takvim operacijama doprinosi jednom od investicijskih prioriteta iz stavka 1. , one se mogu financirati iz Kohezijskog fonda na temelju pravila koja se primjenjuju na EFRR ili na ESF. Nadalje, iz EFRR-a i Kohezijskog fonda može se financirati i pristup tržištu rada zadržavanjem radnih mjesta zaposlenika i samozaposlenih osoba putem programâ skraćenog radnog vremena i drugih istovrijednih programa, na temelju pravila koja se primjenjuju na ESF u okviru investicijskog prioriteta iz članka 3. stavka 1. točke (a) podtočke v. Uredbe (EU) br. 1304/2013.*
3. *Operacije kojima se pruža potpora iz stavaka 1. i 2. programiraju se isključivo u okviru nove namjenske prioritete osi. Namjenska prioriteta os može obuhvaćati financiranje iz EFRR-a i ESF-a iz različitih kategorija regija i iz Kohezijskog fonda. Potpora koja se pruža iz sredstava REACT-EU, u smislu članka 92.a, programira se u okviru zasebne namjenske prioritete osi kojom se doprinosi investicijskom prioritetu iz članka 92.b stavka 9. trećeg podstavka.*

Iznosi dodijeljeni namjenskim prioriteta osima iz prvog podstavka ovog stavka ne premašuju 10 % ukupnih sredstava iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda, uključujući sredstva REACT-EU u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”, dodijeljenih dotičnoj državi članici za programsko razdoblje 2014. – 2020., kako je utvrđeno u relevantnim provedbenim aktima Komisije. Odstupajući od članka 120. stavka 3. prvog i drugog podstavka, na namjensku prioriteta os ili namjenske prioritete osi primjenjuje se stopa sufinanciranja od 100 %.

4. *Zahtjevi za izmjenu postojećeg operativnog programa koje podnosi država članica s ciljem uvođenja namjenske prioritetne osi ili namjenskih prioritetnih osi iz stavka 3. moraju biti valjano opravdani te se uz njih prilaže revidirani program. Elementi navedeni u članku 96. stavku 2. točki (b) podtočkama v. i vii. ne zahtijevaju se u opisu prioritetne osi ili prioritetnih osi u revidiranom operativnom programu.*
5. *Odstupajući od članka 65. stavka 9., rashodi za operacije kojima se pruža potpora financiranju obrtnog kapitala u obliku bespovratnih sredstava MSP-ovima koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije, za operacije kojima se pruža potpora ranjivim kućanstvima kako bi im se pomoglo da pokriju troškove potrošnje energije te za programe skraćenog radnog vremena i druge istovrijedne programe prihvatljivi su od 1. veljače 2022. Članak 65. stavak 6. ne primjenjuje se na takve operacije i programe.*
6. *Odstupajući od članka 125. stavka 3. točke (b), operacije kojima se pruža potpora financiranju obrtnog kapitala u obliku bespovratnih sredstava MSP-ovima koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije, operacije kojima se pruža potpora ranjivim kućanstvima kako bi im se pomoglo da pokriju troškove potrošnje energije te programi skraćenog radnog vremena i drugi istovrijedni programi mogu se odabrati za potporu iz EFRR-a, ESF-a ili Kohezijskog fonda prije odobrenja revidiranog programa.*

7. *Za operacije kojima se pruža potpora financiranju obrtnog kapitala u obliku bespovratnih sredstava MSP-ovima koji su posebno pogođeni povećanjem cijena energije koje se provode izvan programskog područja, ali unutar države članice, primjenjuje se samo članak 70. stavak 2. prvi podstavak točka (d). Odstupajući od članka 70. stavka 4., članak 70. stavak 2. prvi podstavak točka (d) primjenjuje se i na operacije koje primaju potporu iz ESF-a, a kojima se pruža potpora ranjivim kućanstvima kako bi im se pomoglo da pokriju troškove potrošnje energije te na programe skraćenog radnog vremena i druge istovrijedne programe koji se provode izvan programskog područja, ali unutar države članice.*
8. *Ukupna plaćanja Komisije državama članicama iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda, isključujući sredstva REACT-EU, za namjenske prioritete iz stavka 3. u 2023. ne premašuju 5 000 000 000 EUR. Iznosi se plaćaju, podložno raspoloživosti sredstava, u okviru gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira 2014. - 2020.*
9. *Ovaj članak ne primjenjuje se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja.“.*

Članak 3.
Izmjene Uredbe (EU) 2021/1060

Uredba (EU) 2021/1060 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 22. stavku 3. točki (g) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. *tablicu u kojoj su utvrđene ukupne financijske dodjele za svaki od fondova i, ako je to primjenjivo, za svaku kategoriju regije za cijelo programsko razdoblje i po godinama, uključujući sve iznose koji su preneseni na temelju članka 26. ili 27., te zahtjev države članice za mjere potpore kojima se doprinosi ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća**;

* Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).”;

2. u članku 24. dodaje se sljedeći stavak:

„8. *Za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, fonda ESF+ ili Kohezijskog fonda država članica može podnijeti izmjenu programa, u skladu s ovim člankom, kojom se traži da se mjere kojima se doprinosi ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241 uključe u program ako se takvom potporom doprinosi specifičnim ciljevima dotičnog fonda kako su utvrđeni u uredbama za pojedine fondove. Iznosi zatraženi za takve mjere programiraju se u okviru specifičnog cilja u skladu s uredbama za pojedine fondove i uključuju se u prioritet. Ti iznosi ukupno ne premašuju granicu od 7,5 % početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava za svaki fond.*”;

3. umeće se sljedeći članak~~1~~:

„Članak 26.a

Potpora za ciljeve iz članka 21.c stavka 3. Uredbe (EU) 2021/241

1. *Države članice koje Komisiji u skladu s Uredbom (EU) 2021/241 podnose planove za oporavak i otpornost koji sadržavaju poglavlje o planu REPowerEU mogu putem izmjene programa u skladu s člankom 24. ove Uredbe zatražiti da se do 7,5 % njihovih početnih nacionalnih dodijeljenih sredstava u okviru EFRR-a, fonda ESF+ i Kohezijskog fonda uključi u prioritete koji doprinose ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241, pod uvjetom da se takvom potporom doprinosi specifičnim ciljevima dotičnog fonda kako su utvrđeni u uredbama za pojedine fondove. Mogućnost takvog zahtjeva ne dovodi u pitanje mogućnost prijenosa sredstava predviđenu na temelju članka 26. ove Uredbe.*
2. *Sredstva koja države članice zatraže na temelju ovog članka izvršavaju se u skladu s ovom Uredbom i uredbama za pojedine fondove.*
3. *U zahtjevima za izmjenu programa navodi se ukupni iznos sredstava kojima se doprinosi ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241 za svaku godinu po fondu i kategoriji regije, ako je to primjenjivo.”;*
4. ***Prilog V. mijenja se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.***

Članak 4.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1755

U Uredbi (EU) 2021/1755 umeće se sljedeći članak:

„Članak 4.a

Prijenos u Mehanizam za oporavak i otpornost

1. ***Države članice do 1. ožujka 2023. mogu Komisiji podnijeti obrazloženi zahtjev za prijenos***~~1~~***u Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća* svih svojih privremeno dodijeljenih sredstava ili dijela iznosa tih sredstava utvrđenih u provedbenom aktu Komisije iz članka 4. stavka 5.. Ako se zahtjev za prijenos odobri, Komisija mijenja provedbeni akt kako bi on odražavao iznose prilagođene nakon prijenosa.***

2. *Ako prijenos utječe na obroke koji su već plaćeni ili trebaju biti isplaćeni kao pretfinanciranje, Komisija na odgovarajući način mijenja provedbeni akt iz članka 9. stavka 1. za dotičnu državu članicu. Komisija prema potrebi osigurava povrat, u skladu s Financijskom uredbom, svih obroka ili dijela tih obroka za 2021. i 2022. koji su toj državi članici isplaćeni kao pretfinanciranje. U tom se slučaju iznosi za koje je osiguran povrat prenose u Mehanizam za oporavak i otpornost isključivo u korist dotične države članice.*
- ~~3.~~ *Ako država članica odluči prenijeti sva svoja privremeno dodijeljena sredstva ili dio tih sredstava u Mehanizam za oporavak i otpornost u skladu s ovim člankom, iznosi koje treba potrošiti u svrhu navedenu u članku 4. stavku 4. prvom podstavku razmjerno se smanjuju.*
4. *Ako država članica odluči prenijeti sva svoja privremeno dodijeljena sredstva ~~u~~ Mehanizam za oporavak i otpornost, ne primjenjuje se članak 10. stavak 1.*
5. *Članak 10. stavak 2. ne primjenjuje se na iznose prenesene u Mehanizam za oporavak i otpornost.*

* *Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).”*

Članak 5.
Izmjene Direktive 2003/87/EZ

U Direktivi 2003/87/EZ *umeće se sljedeći članak:*

„Članak 10.e

Mehanizam za oporavak i otpornost

1. *Kao izvanredna jednokratna mjera, do 31. kolovoza 2026. emisijske jedinice koje se prodaju na dražbi na temelju stavaka 2. i 3. ovog članka prodaju se na dražbi sve dok ukupni iznos prihoda ostvaren takvom prodajom na dražbi ne dosegne 20 milijardi EUR. Taj prihod stavlja se na raspolaganje Mehanizmu za oporavak i otpornost uspostavljenom Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća* i izvršavaju se u skladu s odredbama te uredbe.*
2. *Odstupajući od članka 10.a stavka 8., do 31. kolovoza 2026. dio emisijskih jedinica iz tog stavka prodaje se na dražbi u svrhu potpore ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. točkama od (b) do (f) Uredbe (EU) 2021/241 sve dok iznos prihoda ostvaren takvom prodajom na dražbi ne dosegne 12 milijardi EUR.*
3. *Do 31. kolovoza 2026. broj emisijskih jedinica iz dijela koji bi države članice inače prodale na dražbi od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2030. na temelju članka 10. stavka 2. točke (a) prodaje se na dražbi u svrhu potpore ciljevima navedenima u članka 21.c stavku 3. točkama od (b) do (f) Uredbe (EU) 2021/241 sve dok iznos prihoda ostvaren takvom prodajom na dražbi ne dosegne 8 milijardi EUR. Te se emisijske jedinice u načelu prodaju na dražbi u jednakim godišnjim količinama tijekom relevantnog razdoblja.*

4. ***Odstupajući od članka 1. stavka 5.a Odluke (EU) 2015/1814, do 31. prosinca 2030., 27 milijuna nedodijeljenih emisijskih jedinica u rezervi za stabilnost tržišta iz dijela koji bi inače prestao vrijediti upotrebljava se za potporu inovacijama, kako je navedeno u članku 10.a stavku 8. prvom podstavku ove Direktive.***
5. Komisija osigurava da se emisijske jedinice koje se prodaju na dražbi na temelju stavaka 2. i 3., ***uključujući, prema potrebi, za plaćanja pretfinanciranja*** u skladu s ***člankom 21.d Uredbe (EU) 2021/241, prodaju na dražbi u skladu*** s načelima i modalitetima utvrđenima u članku 10. stavku 4. ***ove Direktive*** te u skladu s člankom 24. Uredbe Komisije (EU) br. 1031/2010^{**} ***kako bi se osigurao odgovarajući iznos sredstava za inovacijski fond u razdoblju od 2023. do 2026. Razdoblje za prodaju na dražbi iz ovog članka preispituje se godinu dana nakon njegova početka s obzirom na učinak prodaje na dražbi predviđene u ovom članku na tržište i cijenu ugljika.***
6. EIB je dražbovatelj emisijskih jedinica koje se prodaju na dražbi u skladu s ovim člankom na dražbovnoj platformi imenovanoj na temelju članka 26. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1031/2010. te Komisiji predaje prihode ostvarene prodajom na dražbi.
7. Prihodi ostvareni prodajom emisijskih jedinica na dražbi čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća^{***}.

* Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

** Uredba Komisije (EU) br. 1031/2010 od 12. studenoga 2010. o rasporedu, upravljanju i drugim aspektima dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova prema Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 302, 18.11.2020., str. 1.).

*** Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br.

541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).”.

I

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG I.

U Uredbi (EU) 2021/241 umeće se sljedeći prilog:

„PRILOG IV.a

Ovim Prilogom utvrđuje se metoda za izračun udjela sredstava u obliku dodatne bespovratne financijske potpore u okviru Mehanizma iz članka 21.a stavka 1. koja su na raspolaganju za dodjelu svakoj državi članici. Metodom se uzima u obzir, u odnosu na svaku državu članicu:

- broj stanovnika,*
- obrnuto proporcionalni BDP po stanovniku,*
- deflator cijena bruto investicija u fiksni kapital,*
- udio fosilnih goriva u bruto domaćoj potrošnji energije.*

Kako bi se izbjegla prekomjerna koncentracija resursa:

- obrnuto proporcionalni BDP po stanovniku ograničen je na maksimum od 160 % ponderiranog prosjeka Unije;*
- obrnuto proporcionalni BDP po stanovniku ograničen je na maksimum od 55 % ponderiranog prosjeka Unije ako je BDP po stanovniku dotične države članice iznad 130 % prosjeka za 27 država članica Unije;*
- najmanji udio koji je na raspolaganju za dodjelu iznosi 0,15 %;*
- najveći udio koji je na raspolaganju za dodjelu iznosi 13,80 %.*

Ključ za raspodjelu koji se primjenjuje na iznos iz članka 21.a stavka 1., ρ_i , definiran je kako slijedi:

$$\rho_i = \begin{cases} 0,0015 & \omega_i \leq 0,0015 \\ 0,138 & \omega_i \geq 0,138 \\ \omega_i - \frac{\omega_i}{\sum_i^{27-z-q} \omega_i} \left[\sum_{i=i}^z (0,0015 - \omega_i) - \sum_{i=i}^q (\omega_i - 0,138) \right] & 0,0015 < \omega_i < 0,138 \end{cases}$$

pri čemu su države članice od i do z države članice koje imaju najmanji udio koji je na raspolaganju za dodjelu, a države članice od i do q su države članice koje imaju najveći udio koji je na raspolaganju za dodjelu

pri čemu $\omega_i = \frac{\tau_i + \mu_i + \psi_i}{3}$

pri čemu $\tau_i = \frac{\sigma_{i,2021}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021}}$ i $\mu_i = \frac{\sigma_{i,2021} \times \frac{FFGIC_{i,2020}}{FFGIC_{EU,2020}}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021} \times \frac{FFGIC_{i,2020}}{FFGIC_{EU,2020}}}$ i $\psi_i = \frac{\sigma_{i,2021} \times \frac{GFCF_{i,2022Q2/2021Q2}}{GFCF_{EU,2022Q2/2021Q2}}}{\sum_{i=1}^{27} \sigma_{i,2021} \times \frac{GFCF_{i,2022Q2/2021Q2}}{GFCF_{EU,2022Q2/2021Q2}}}$,

pri čemu $\sigma_{i,2021} = \frac{pop_{i,2021}}{pop_{EU,2021}} \times \min \left\{ \frac{GDP_{EU,2021}^{PC}}{GDP_{i,2021}^{PC}}; 1,6 \right\}$ za države članice i s $\frac{GDP_{i,2021}^{PC}}{GDP_{EU,2021}^{PC}} \leq 1,3$ i

$\sigma_{i,2021} = \frac{pop_{i,2021}}{pop_{EU,2021}} \times \min \left\{ \frac{GDP_{EU,2021}^{PC}}{GDP_{i,2021}^{PC}}; 0,55 \right\}$ za države članice i s $\frac{GDP_{i,2021}^{PC}}{GDP_{EU,2021}^{PC}} > 1,3$

Definicije²¹:

- $pop_{i,2021}$ je ukupan broj stanovnika države članice i u 2021.;
- $pop_{EU,2021}$ je ukupan broj stanovnika 27 država članica Unije u 2021.;
- $GDP_{EU,2021}^{PC}$ je ponderirani prosjek nominalnog BDP-a po stanovniku u 27 država članica Unije u 2021.;
- $GDP_{i,2021}^{PC}$ je nominalni BDP po stanovniku države članice i u 2021.;
- $FFGIC_{i,2020}$ je udio fosilnih goriva u bruto domaćoj potrošnji energije države članice i u 2020.;
- $FFGIC_{EU,2020}$ je ponderirani prosječni udio fosilnih goriva u bruto domaćoj potrošnji energije 27 država članica Unije u 2020.;

²¹ Svi su podaci u ovoj Uredbi preuzeti iz Eurostata. Zaključni datum 20. rujna 2022. za povijesne podatke upotrijebljene za primjenu ključa za raspodjelu u ovom Prilogu. Fosilna goriva uključuju kruta fosilna goriva, industrijske plinove, treset i proizvode od treseta, naftni škriljevac i naftni pijesak, naftu i naftne derivate (ne uključujući udio biogoriva), prirodni plin i neobnovljivi otpad.

– $GFCF_{i,2022Q2/2021Q2}$ je omjer indeksa cijena bruto investicija u fiksni kapital u drugom tromjesečju 2022. (implicitni deflator, 2015 = 100, nacionalna valuta, sezonski i kalendarski prilagođeni podaci) države članice i te indeksa cijena bruto investicija u fiksni kapital u drugom tromjesečju 2021. (implicitni deflator, 2015 = 100, nacionalna valuta, sezonski i kalendarski prilagođeni podaci) države članice i;

– $GFCF_{EU,2022Q2/2021Q2}$ je omjer indeksa cijena bruto investicija u fiksni kapital u drugom tromjesečju 2022. (implicitni deflator, 2015 = 100, nacionalna valuta, sezonski i kalendarski prilagođeni podaci) ukupno za 27 država članica Unije te indeksa cijena bruto investicija u fiksni kapital u drugom tromjesečju 2021. (implicitni deflator, 2015 = 100, podaci o nacionalnoj valuti, sezonski i kalendarski prilagođeni podaci) ukupno za 27 država članica Unije.

Primjenom metode na iznos iz članka 21.a stavka 1. dobiva se sljedeći udio i iznos po državi članici:

<i>Država članica</i>	<i>Udio kao % ukupnog iznosa</i>	<i>Iznos (u 1 000 EUR, tekuće cijene)</i>
<i>Belgija</i>	<i>1,41 %</i>	<i>282 139</i>
<i>Bugarska</i>	<i>2,40 %</i>	<i>480 047</i>
<i>Češka</i>	<i>3,41 %</i>	<i>681 565</i>
<i>Danska</i>	<i>0,65 %</i>	<i>130 911</i>
<i>Njemačka</i>	<i>10,45 %</i>	<i>2 089 555</i>
<i>Estonija</i>	<i>0,42 %</i>	<i>83 423</i>
<i>Irska</i>	<i>0,45 %</i>	<i>89 598</i>
<i>Grčka</i>	<i>3,85 %</i>	<i>769 222</i>
<i>Španjolska</i>	<i>12,93 %</i>	<i>2 586 147</i>
<i>Francuska</i>	<i>11,60 %</i>	<i>2 320 955</i>
<i>Hrvatska</i>	<i>1,35 %</i>	<i>269 441</i>
<i>Italija</i>	<i>13,80 %</i>	<i>2 760 000</i>
<i>Cipar</i>	<i>0,26 %</i>	<i>52 487</i>
<i>Latvija</i>	<i>0,62 %</i>	<i>123 983</i>
<i>Litva</i>	<i>0,97 %</i>	<i>194 020</i>
<i>Luksemburg</i>	<i>0,15 %</i>	<i>30 000</i>
<i>Mađarska</i>	<i>3,51 %</i>	<i>701 565</i>
<i>Malta</i>	<i>0,15 %</i>	<i>30 000</i>

<i>Država članica</i>	<i>Udio kao % ukupnog iznosa</i>	<i>Iznos (u 1 000 EUR, tekuće cijene)</i>
<i>Nizozemska</i>	<i>2,28 %</i>	<i>455 042</i>
<i>Austrija</i>	<i>1,05 %</i>	<i>210 620</i>
<i>Poljska</i>	<i>13,80 %</i>	<i>2 760 000</i>
<i>Portugal</i>	<i>3,52 %</i>	<i>704 420</i>
<i>Rumunjska</i>	<i>7,00 %</i>	<i>1 399 326</i>
<i>Slovenija</i>	<i>0,58 %</i>	<i>116 910</i>
<i>Slovačka</i>	<i>1,83 %</i>	<i>366 959</i>
<i>Finska</i>	<i>0,56 %</i>	<i>112 936</i>
<i>Švedska</i>	<i>0,99 %</i>	<i>198 727</i>
<i>EU-27</i>	<i>100,00 %</i>	<i>20 000 000</i>

”.

PRILOG II.

Prilog V. Uredbi (EU) 2021/241 mijenja se kako slijedi:

1. u odjeljku 2. *točki 2.5. prvi odlomak zamjenjuje se* sljedećim:

„2.5. Plan za oporavak i otpornost sadržava mjere koje djelotvorno doprinose zelenoj tranziciji, uključujući biološku raznolikost, ili rješavanju izazova koji iz toga proizlaze, i na njih otpada iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost te na takve mjere iz poglavlja o planu REPowerEU otpada iznos koji čini najmanje 37 % ukupnih procijenjenih troškova mjera iz poglavlja o planu REPowerEU, na temelju metode za praćenje klimatskih mjera utvrđene u Prilogu VI.; ta se metoda na odgovarajući način upotrebljava za mjere koje se ne mogu izravno pripisati području intervencije navedenom u Prilogu VI.; koeficijenti za potporu za klimatske ciljeve mogu se povećati do ukupnog iznosa od 3 % sredstava dodijeljenih za pojedinačna ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost kako bi se u obzir uzele popratne reformske mjere koje uvjerljivo povećavaju njihov učinak na klimatske ciljeve, podložno suglasnosti Komisije.”;

2. *u odjeljku 2. dodaju se sljedeće točke:*

„2.12. Očekuje se da mjere iz članka 21.c ─ djelotvorno doprinose energetske sigurnosti, diversifikaciji opskrbe energijom *Unije, povećanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti, povećanju kapaciteta za skladištenje energije* ili *potrebnom* smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima prije 2030.

Pri ocjeni mjera iz članka 21.c *u okviru ovog kriterija Komisija uzima u obzir specifične izazove i dodatna sredstva u okviru Mehanizma koja su na raspolaganju dotičnoj državi članici. Komisija u obzir uzima i sljedeće elemente:*

Opseg

- *očekuje se da će provedba predviđenih mjera djelotvorno doprinijeti poboljšanju energetske infrastrukture i objekata kako bi se zadovoljile neposredne potrebe za sigurnošću opskrbe plinom, uključujući ukapljeni prirodni plin, ili naftom ako se primjenjuje odstupanje na temelju članka 21.c stavka 3. točke (a), posebno kako bi se omogućila diversifikacija opskrbe u interesu Unije u cjelini;*

ili

- *očekuje se da će provedba predviđenih mjera djelotvorno doprinijeti povećanju energetske učinkovitosti zgrada i kritične energetske infrastrukture, dekarbonizaciji industrije, povećanju proizvodnje i upotrebe održivog biometana i vodika iz obnovljivih ili nefosilnih izvora te povećanju udjela i ubrzavanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora;*

ili

- *očekuje se da će provedba predviđenih mjera djelotvorno doprinijeti rješavanju problema energetske siromaštva i, prema potrebi, davati odgovarajuću prednost potrebama skupina koje su pogođene energetske siromaštvom i smanjenju ranjivosti tijekom sljedećih zimskih sezona;*

ili

- *očekuje se da će provedba predviđenih mjera djelotvorno doprinijeti poticanju smanjenja potražnje za energijom;*

ili

- *očekuje se da će provedba predviđenih mjera rješavati pitanja unutarnjih i prekograničnih uskih grla u prijenosu i distribuciji energije, uz podupiranje skladištenja električne energije i ubrzavanje integracije obnovljivih izvora energije te podupiranje prometa s nultom stopom emisija i njegove infrastrukture, uključujući željeznice;*

ili

- *očekuje se da će provedba predviđenih mjera djelotvorno doprinijeti podupiranju ciljeva navedenih u članku 21.c stavku 3. točkama od (a) do (e) ubrzanom prekvalifikacijom radne snage radi stjecanja zelenih i povezanih digitalnih vještina te podupiranjem lanaca vrijednosti u području kritičnih sirovina i tehnologija povezanih sa zelenom tranzicijom;*

i

- *predviđene mjere koherentne su s nastojanjima dotične države članice da ostvari ciljeve navedene u članku 21.c stavku 3., uzimajući u obzir mjere uključene u već donesenu provedbenu odluku Vijeća te druge komplementarne ili popratne mjere koje financira država članica ili Unija u odnosu na ciljeve navedene u članku 21.c stavku 3.*

Ocjena

A – u velikoj mjeri

B – donekle

C – u maloj mjeri

2.13. Očekuje se da će mjere iz članka 21.c imati prekograničnu ili višedržavnu dimenziju ili učinak.

Komisija u okviru ovog kriterija ocjenjuje sljedeće elemente:

Opseg

- očekuje se da će provedba predviđenih mjera ***na nacionalnoj razini*** doprinijeti ***osiguravanju*** opskrbe **II** energijom u **II** Uniji u cjelini, ***uključujući rješavanjem izazova utvrđenih u najnovijoj Komisijinoj procjeni potreba, u skladu s ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3., uzimajući u obzir financijski doprinos na raspolaganju dotičnoj državi članici i njezin zemljopisni položaj;***

II

ili

- očekuje se da će provedba predviđenih mjera doprinijeti ***smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i smanjenju potražnje za energijom.***

Ocjena

A – u velikoj mjeri

B – donekle

C – u maloj mjeri”;

3. odjeljak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) alineja koja glasi „– ocjenu A za kriterije 2.2., 2.3., 2.5. i 2.6.” zamjenjuje se riječima „– ocjenu A za kriterije 2.2., 2.3., 2.5., 2.6. i 2.12.”;

(b) alineja koja glasi „– ocjenu koja nije A za kriterije 2.2., 2.3., 2.5. i 2.6.” zamjenjuje se riječima „– ocjenu koja nije A za kriterije 2.2., 2.3., 2.5., 2.6. i 2.12.”;

PRILOG III.

Prilog V. Uredbi (EU) 2021/1060 mijenja se kako slijedi:

1. *tekst u točki 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„Upućivanje: *članak 22. stavak 3. točka (g) podtočke i., ii. i iii., članak 112. stavci 1., 2. i 3. te članci 14., 26. i 26.a UZO-a*”;

2. **točka 3.1.** mijenja se kako slijedi:

(a) prvi odlomak i tablica neoznačena brojem **zamjenjuju se** sljedećim~~❏~~:

„3.1. Prijenosi i doprinosi (*)

~~❏~~Upućivanje: članci 14., 26., 26.a i 27. UZO-a

Izmjena programa povezana s	☐ doprinosom programu InvestEU
	☐ prijenosom u instrumente u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja
	☐ prijenosom među EFRR-om, fondom ESF+, Kohezijskim fondom ili drugim fondom odnosno fondovima
	☐ doprinosom fondova ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241 (**)

***** *Primjenjivo samo na izmjene programa u skladu s člancima 14., 26. i 26.a, osim dopunskih prijenosa u FPT u skladu s člankom 27. UZO-a. Prijenosi ne utječu na godišnju raščlambu odobrenih financijskih sredstava na razini VFO-a za državu članicu.*

****** *Navedi doprinosi li se izmjenom programa, u skladu s člankom 26.a ove Uredbe, ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241. Ako je odgovor potvrđan, navedite dodatni iznos po fondu, godini i kategoriji regije na razini programa iz tablice 21.”;*

~~❏~~

(b) iza tablice 17.B umeće se sljedeća tablica:

„Tablica 21.: Sredstva kojima se doprinosi ciljevima navedenima u članku 21.c stavku 3. Uredbe (EU) 2021/241

Fond	Kategorija regije	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
EFRR	Razvijeniije regije							
	Tranzicijske regije							
	Slabije razvijene regije							
Ukupno								
ESF+	Razvijeniije regije							
	Tranzicijske regije							
	Slabije razvijene regije							
Ukupno								
Kohezijski fond	Nije primjenjivo							
Ukupno								

”.